

نشست انجمن ستصا با رایزن بازرگانی ایران در عراق در تاریخ ۱۷ مهر ۱۴۰۲ برگزار شد

طبق هماهنگی انجام شده توسط انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران (ستصا) با سازمان توسعه تجارت، نشست اختصاصی انجمن با رایزن بازرگانی ایران در عراق در تاریخ ۱۷ مهر ۱۴۰۲ در محل اداره کل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت برگزار شد. در این نشست آقای مهندس راجی کرمانی عضو هیات مدیره و رئیس کمیته توسعه بازار و تقویت صادرات انجمن ستصا ضمن معرفی انجمن، زمینه فعالیت و توانمندی‌های اعضا، به لزوم بهره‌برداری از پتانسیل بالای بازار عراق با توجه به برنامه‌های توسعه صنعتی این کشور اشاره کردند. ایشان با توجه به اهمیت نقش رایزن بازرگانی ایران در سایر کشورها به ویژه عراق، موضوع لزوم بررسی و مشارکت رایزن بازرگانی برای رفع برخی از مشکلات صادرکنندگان فعال در حوزه صنعت ساخت تجهیزات صنعتی از جمله موضوع اطلاعاتی و شرکت به موقع در مناقصات عراق و همچنین نحوه ارائه ضمانت‌های موردنیاز را خواستار شدند.

در همین ارتباط آقای عبدالامیر ربیهاوی رایزن سابق و آقای گودرزی رایزن جدید ایران در کشور عراق در خصوص نحوه صادرات و شرکت در مناقصات پروژه‌های عراق هم توضیحاتی ارائه کردند که خلاصه مطالب مطرح شده توسط اعضای نشست به شرح ذیل است:

- الزام مقدماتی برای پذیرش درخواست در مناقصات عراق، ثبت شرکت در قالب ثبت نمایندگی شرکت ایرانی و یا ثبت شرکت جدید در عراق است.
- در شرایط فعلی دو وزارت صنایع و وزارت نفت عراق، به درخواست‌های مرتبط با افزودن شرکت‌ها در وندور لیست رسیدگی می‌کنند و مسیر اضافه شدن به فهرست‌های مزبور، مکاتبه با هریک از وزارتخانه‌های مزبور است. در این میان یکی از الزامات بررسی درخواست برای اضافه شدن در وندور لیست وزارتخانه‌های مزبور ارائه تأییدیه گواهی بازرسی مورد تأیید سازمان استاندارد عراق است.
- تعداد ۲۵۰۰ قلم کالا در عراق مشمول اجرای اجباری استاندارد هستند و شرکت‌هایی که اقدام به صادرات محصولات خود به این کشور می‌کنند می‌باید گواهی ارزیابی انطباق (Certificate of compliance-CoC) را تهیه و ارائه نمایند. چند شرکت در عراق خدمات مربوط به ارائه گواهی بازرسی کالا را انجام می‌دهند که با توجه به شرایط تحریم، در حال حاضر فقط امکان استفاده از خدمات شرکت بازرسی خبرگان بین‌المللی تهران (تایکو) به عنوان نماینده شرکت بازرسی HQTs چین وجود دارد و شرکت‌های صادرکننده تجهیزات صنعتی به ایران می‌توانند از خدمات این شرکت برای دریافت گواهی بازرسی کالای صادراتی خود استفاده کنند.
- چنانچه به هر دلیلی امکان استفاده از خدمات بازرسی شرکت تایکو، وجود نداشته باشد، شرکت‌های صادرکننده می‌توانند از طریق ترخیص کاران خود، نمونه کالا یا اطلاعات مرتبط را برای آزمایشگاه شهرهای مرزی سلیمانیه و یا آزمایشگاه بغداد ارسال و تأییدیه دریافت کنند.

- با توجه به عدم فعالیت شعبات بانک‌های ملی و پارسیان ایران در کشور عراق، در شرایط فعلی ارائه خدمات توسط این دو بانک برای صدور ضمانت‌نامه وجود ندارد و سازمان توسعه تجارت در تلاش است تا امکان مزبور را با همکاری سایر دستگاه‌های ذیربط برقرار نماید. با این حال برخی راه‌های جایگزین مانند استفاده از شریک عراقی و یا استفاده مشترک از خدمات بانک‌های عراقی نیز بر حسب مورد قابل بررسی و استفاده است.
- یکی از تشکل‌های فعال در حوزه صنعتی در کشور عراق، فدراسیون صنایع عراق (اتحاد الصناعات العراقی) است که خدمات گوناگونی مانند اخذ مجوز برای واحدهای تولیدی، دریافت زمین، تسهیلات بانکی، معرفی متقاضیان به سازندگان و کمک به اعضا برای بازاریابی محصولات صنعتی، ارائه می‌دهد. با توجه به زمینه فعالیت این فدراسیون امکان همکاری و برقراری ارتباط میان انجمن ستصا با این فدراسیون وجود دارد و در این خصوص رایزن بازرگانی ایران در عراق نیز کمک‌های لازم را خواهند کرد.
- درخواست‌های گوناگونی از سوی مراجع دولتی و یا تشکلی عراق مانند تقاضای معرفی سازنده خطوط تولید برخی محصولات (اخیراً خط تولید کابل) به سازمان توسعه تجارت ایران منعکس می‌شود که در صورت اطلاع داشتن سازمان توسعه تجارت و رایزن ایران در عراق از توانمندی‌های سازندگان تجهیزات صنعتی، می‌توان از فرصت مزبور استفاده و از طریق انجمن ستصا، سازندگان تجهیزات و یا خطوط صنعتی را به سرمایه‌گذاران عراقی معرفی کرد.
- یکی از روش‌ها برای توسعه ارتباطات و اطلاع‌یابی از بازار عراق، ایجاد دفتری به عنوان نماینده انجمن ستصا در کشور مزبور است که در این صورت امکان تسهیل دریافت اطلاعات و همچنین رفع مشکلات اعضا نیز فراهم خواهد شد.
- هر سال حدود ۳۰ نمایشگاه در کشور عراق برگزار می‌شود که در برخی از آنها سازمان توسعه تجارت نیز در قالب پویون حضور می‌یابد. اطلاعات نمایشگاه‌های مزبور از طریق سایت سازمان توسعه تجارت قابل دریافت و اطلاع‌رسانی به اعضای انجمن ستصا است.
- کشور عراق بنا به سابقه و یا امکان تولید داخلی، از واردات برخی از کالاها به آن کشور جلوگیری می‌کند که لازم است اطلاعات مرتبط با این گروه کالاهای ممنوع وارداتی را صادرکنندگان داشته باشند و در همین خصوص رایزن بازرگانی ایران آخرین اطلاعات مرتبط به فهرست تعرفه‌های کالاهای وارداتی و نرخ تعرفه آنها در سال ۲۰۲۳ را به انجمن ستصا ارسال خواهند کرد تا برای بهره‌برداری به اعضای انجمن منعکس شود.
- اقلیم کردستان از سیاست تجاری مستقل برخوردار است و مقررات مربوط به ورود کالاها به این منطقه از طریق ۷ گذرگاه مرتبط، عمدتاً سخت‌گیری و محدودیت‌های کمتری در مقایسه با ۵ گذرگاه بخش عراق دارد و در نتیجه صادرات از مسیر اقلیم کردستان آسان‌تر است.
- برخی از شرکت‌های صادرکننده تجهیزات صنعتی علیرغم درج شرط تبادل بر مبنای ارز خارجی، مجبور به دریافت مبلغ قرارداد بر مبنای دینار عراق می‌شوند و در این ارتباط با مشکل تبدیل و انتقال وجوه مواجه هستند که قرارداد

حسب مورد، اطلاعات لازم برای رسیدگی و ارائه راه‌حل برای رفع این مشکل به سازمان توسعه تجارت منعکس شود.

- با توجه به مشکلات مرتبط با تعاملات با شرکت‌های بازرگانی در عراق و همچنین حضور در مناقصات، پیشنهاد شد تا فهرستی از شرکت‌های هلدینگ بزرگ در کشور عراق و همچنین کردستان این کشور استخراج و در اختیار انجمن ستصا قرار گیرد تا به اعضای انجمن برای اطلاع و بهره‌برداری منعکس شود.
- برخی از شرکت‌های تجهیزات صنعتی ایران اطلاعات لازم را برای سایت وزارتخانه مرتبط عراق در خصوص مناقصات ارسال می‌کنند ولی هیچ پاسخی دریافت نمی‌کنند که احتمال می‌رود بخشی از مسئله به دلیل عدم آگاهی و یا عدم به رسمیت شناختن شرکت مزبور توسط وزارت صنایع یا نفت عراق باشد. در اینگونه موارد بهتر است با همکاری سازمان توسعه تجارت و از مسیر انجمن ستصا، اقدام شود.